

Editorial

Benvolguts socis i lectors,

És el matí del penúltim diumenge de juny. Dimarts vinent s'acabarà el curs escolar i el proper cap de setmana serà Sant Joan, inici de l'estiu a casa nostra. La passejada d'avui m'ha portat fins als peus de l'escalinata de la catedral de Girona on, com és «mundialment» conegut, es van rodar algunes de les escenes de la darrera temporada de la famosa sèrie de televisió *Jocs de trons*.

A diferència dels dies de rodatge, aquest matí el silenci és gairebé absolut i això em porta a fer un recorregut mental ràpid per tot el que ha succeït a la nostra comunitat matemàtica des de finals de l'any passat, data de publicació del darrer número de la *SCM/Notícies*, fins a dia d'avui. Malgrat que ha estat molt i bo, ho podeu comprovar tot llegint els articles següents, el primer que em ve al cap és el número 95.031, que és el nombre d'inscrits a les proves Cangur 2016, gairebé el mateix que el nombre d'habitants de Girona. Imagineu-vos totes les places, totes els carrers i tots els carrerons del Barri Vell de Girona plenes de taules, cadires i alumnes fent exercicis de matemàtiques. No em direu pas que aquesta imatge no és molt més potent que qualsevol escena de *Jocs de trons*!

Ara que som a finals d'un curs, i a principis de planificació del següent, és habitual que apareguin als mitjans de comunicació diversos estudis o rànquings sobre les professions amb menys atur. Des de fa força anys, els matemàtics sempre apareixem a les primeres posicions, tant a Catalunya com, per exemple, també en altres països com els Estats Units. Fins i tot, en aquest darrer país s'han fet estudis sobre les professions amb un índex més alt de felicitat (no em pregunteu com es mesura això) i els matemàtics també estem al capdamunt del rànquing. La novetat, segons la meua opinió, d'aquest darrer any és un article que ha aparegut aquesta mateixa setmana en un diari que revela que els matemàtics ocupem posicions cada cop més elevades dins de l'àmbit de la gestió, ja sigui en empreses multinacionals privades o bé en organismes públics.

Per exemple, actualment, les presidentes per a la península Ibèrica d'IBM i de Siemens són matemàtiques o nou dels cinquanta rectors de les universitats públiques espanyoles són matemàtics. La tesi final del diari, no sé si és agosarada o no, és que hi ha un canvi progressiu en la percepció social de les matemàtiques i dels matemàtics. Ara les matemàtiques ja no es veuen com «quelcom misteriós i paradigma de la dificultat» ni els matemàtics com una gent «una mica rara», sinó que les matemàtiques són una ciència veritablement útil i els matemàtics uns professionals versàtils i polivalents.

Ara bé, aquests èxits no ens han de fer perdre de vista alguns problemes endèmics, com són la disminució dels graduats en Matemàtiques entre el professorat de secundària, la difícil estabilització laboral dels investigadors joves o el poc ressò mediàtic d'algunes de les nostres iniciatives. Per exemple, com sovint explica Xavier Jarque, president de la SCM, és sorprenent el poc espai que els mitjans de comunicació dediquen a les proves Cangur si tenim en compte que segurament és l'acte, d'àmbit de primària i secundària, que involucra més alumnes de tot Catalunya.

En aquest número hi trobareu, a més de les seccions habituals, dues de noves: «La pregunta de la *SCM/Notícies*» i «Cultura i matemàtiques».

L'objectiu de la primera és plantejar en cada número de la *SCM/Notícies* una pregunta i que la responguin diverses persones. Per començar la secció, la pregunta escollida ha estat «Com creus que serà el teu futur professional» i la resposta l'han donat sis alumnes (dos de cada universitat) a punt de graduar-se aquest estiu. En els escrits hi podreu trobar les inquietuds i els dubtes que tenen sobre el camí que cal seguir un cop s'hagin graduat en Matemàtiques.

La segona secció nova, «Cultura i matemàtiques», és una ampliació de l'antiga «Parlem de llibres». Per exemple, en aquest número, a més d'una crítica de llibres, hi podeu trobar també una crítica d'una pel·lícula sobre la vida de Ramanujan, una entrevista a un

director teatral matemàtic o bé una ressenya sobre un blog dedicat a les votacions.

Bé, ara només em queda fer extensiu l'agraïment del número anterior a tots els

membres de la Junta de la SCM, als nous col·laboradors de la revista i a Jofre Garcia, nou corrector de català. A tothom, moltes gràcies. Bones vacances!

Albert Avinyó
Editor de la *SCM/Notícies*

Internacional

La columna de l'EMS

En aquesta edició destaquem:

- **Premi Abel.** L'Acadèmia Noruega de Ciència i Lletres ha decidit guardonar amb el premi Abel 2016 Sir Andrew J. Wiles Charles «per la seva sorprenent demostració del darrer teorema de Fermat mitjançant la conjectura de modularitat de corbes el·líptiques semiestables que inicia una nova era en la teoria de nombres». Wiles afegeix aquest guardó al premi Fermat (1995), al premi Wolf (1995–1996) i al premi Shaw (2005), entre d'altres. El Comitè Abel estava format per John Rognes, professor de la Universitat d'Oslo (president), Rahul Pandharipande (ETH Zurich), Éva Tardos (Universitat de Cornell), Luigi Ambrosio (Escola Normal Superior, Pisa) i la professora Marta Sanz Soler (UB). El president de l'Acadèmia, Ole M. Sejersted, va anunciar aquest premi el 16 de març. Andrew J. Wiles va rebre el premi Abel del príncep Haakon en la cerimònia que es va fer a Oslo el dia 24 de maig.
- **7 European Congress of Mathematics.** El Setè Congrés Europeu de Matemàtiques se celebrarà del 18 al 22 de juliol a Berlín. Els ECM tenen lloc cada quatre anys. Programa científic: Hi haurà deu ponències plenàries, trenta una conferències convidades i diverses ponències a càrrec dels guanyadors dels premis (deu premis EMS, premi Otto Neugebauer i el premi Fèlix Klein). S'han acceptat quaranta tres minisimposis. El professor Joaquim Ortega-Cerdà (UB) és un dels conferenciants convidats. Ponències

especials: Endre Szemerédi (Alfréd Rényi, Institute of Mathematics) impartirà la ponència Abel. Don Zagier (Max-Planck-Institute for Mathematics, Bonn) llegirà la ponència Friedrich Hirzebruch. Peter Scholze (Universitat de Bonn) pronunciarà una ponència per a públic general dirigida a estudiants de secundària.

La ponència «Mathematics in Modern Architecture», a càrrec de Helmut Pottmann (Technische Universität Wien), també s'adreça a un públic general. Una sessió especial amb ponències sobre Leibniz, Lagrange, Euler and Weierstraß destacarà el paper de la història matemàtica de Berlín. L'associació European Women in Mathematics EWM, juntament amb el Comitè Europeu de Dones en Matemàtiques, estan organitzant una trobada especial en el si del congrés <http://www.7ecm.de/program/ewm.html>.

El congrés es complementarà amb el MathFilm Festival (una competició internacional per a pel·lícules de matemàtiques), organitzat per Konrad Polthier. Durant el congrés l'exposició «Imaginary» s'exhibirà a l'edifici principal de la TU Berlin (Lichthof). Més informació a: <http://www.7ecm.de>.

- **Consell de l'EMS i comitès de l'EMS.** Els dies 16 i 17 de juliol tindrà lloc el Consell de l'EMS a Berlín en què la SCM (i alguns dels membres a títol individual) hi participen activament. En aquest consell es renovarà el comitè executiu i es decidirà la seu del proper Congrés Europeu de Matemàtiques. D'altra